

DET POSTOMDELTE

FAGBLAD FOR FORENINGEN AF DANSKE SCENEINSTRUKTØRER

Nr. 76 - september 2016

Udgiver:
Danske Scenestruktører
Nørre Voldgade 12 2.th.
1358 København K
Tlf. 33 33 08 88
www.stagedirectors.dk
email: info@stagedirectors.dk

Deadline næste nummer:
mandag 21. november 2016

Redaktion:
Inger Birkestrøm Juul, FDS
Nicolei Faber, FDS
Steen Madsen

Layout: Jakob Brandt- Pedersen

Forside:
Den Ny Opera: "Don Juan"
Instruktion: Katrine Wiedemann
Foto: Nicolai Thorsen

Bagside:
Nørrebro Teater:
"Den danske borgerkrig 1814-1815"
Instruktion: Jacob Schjødt
Foto: Ulrik Jantzen

Scenekunstscolerne: "Andronicus" - Instruktion og foto: Henrik Grimback

Sensommeren har budt på to store kulturelle samlinger: dels Kulturmøde Mors med "folkelig deltagelse og debat, underholdning og alvor i smuk blanding" og dels kulturministerens Røddingmøde, hvor han lægger op til en bramfri og frugtbar debat, præget af mod og kærlighed.

Især Røddingmødet har trukket de store overskrifter, også fordi ministeren altid har sin sparekniv med i tasken, når han skal diskutere kultur. Samtidig skriver han i sit oplæg til mødet "Det Danske kulturliv bliver skabt og formidlet med hjerte og sjæl. Professionelle og frivillige brænder for deres områder, uanset om det er teater, film, museer, biblioteker, billedkunst, idræt eller folkeoplysning. Det er en fornøjelse at opleve på tæt hold. Potentialer er stort, men vi kan gøre det endnu bedre. Vi skal styrke og støtte talenterne, så nye stjerner dukker op." Senere i samme oplæg skriver ministeren: "De økonomiske rammer er lagt".

Vi ved godt hvad det betyder, nemlig ikke flere penge!

Så vi lever med en kulturminister, der ønsker at styrke og støtte talenterne, bare det ikke koster. Pengene skal findes ved nedskæringer, fusioner, hævede billetpriser o.l.

Det rimelige i de nævnte forslag kan diskuteres, men her og nu er det interessante, at kulturpolitikkerne tilsyneladende kun er i stand til at måle kunst på økonomi og belægningsprocent. Indhold og vision spiller ikke den store rolle og slet ikke hvis de kunstneriske projekter giver underskud.

Men hvor er den kulturpolitiske ramme? Hvordan ønsker politikkerne at vi møder publikum? Hvilken rolle skal kunsten spille i uddannelse og opdragelse? Hvad er det politiske afsæt for den kunst der i sidste ende skal kunne få det elitære og det folkelige til at mødes eller i hvert fald leve side om side i forening?

Gang på gang er vi som kunstnere blevet bedt om at møde op til debatter, kulturmøder, seminarer for at komme med bud på en fremtid. Resultaterne af disse møder indeholder altid gode ideer og frugtbare visioner, men det virker ikke som om kulturpolitikkerne ønsker at plukke frugterne. Det eksperimenterende skal ikke støttes, for det sælger ikke billetter. Det eksisterende publikum føler sig svigtet og det nye publikum bliver taget som gidsler i en verserende politisk fløjkamp.

I kulturministerens oplæg kunne det faktisk virke, som om vi er enige. Og det er jo dejligt, især hvis der så bliver sat handling bag ordene. Politikkerne skal vise mod til at diskutere og udstikke overordnede visioner for hvilken funktion kunsten skal have i samfundet, så vi reelt kan byde ind med vores ideer og erfaringer. I stedet for, at vi i værste fald kan komme til at være med til at legitimere tilfældige og ugennemtænkte nedskæringer og lukninger på området. ●

ROADTRIP . . .

EN KORT INTRODUKTION TIL TEMAET ROADTRIP

Denne sommer har det postomdeltes redaktion været omkring i landet og benyttet rejsen til at fundere over begrebet iscenesættelse. Ud over iscenesatte tekster i alternative omgivelser, kan vi præsentere iscenesatte huse, iscenesatte vandreservoarer, iscenesatte vandringer, gadeteater, wild west miljøer og en ridderturnering.

Torunn Kjølner skrev bl.a. følgende om iscenesættelsen: *"Iscenesættelse anvendes i dag mere generelt i kulturelle og sociologisk forstand om forberedte og delvist indøvede begivenheder, der har en vis teatral kvalitet eller lighed med teater som vises for et offentligt publikum. Man kan således også iscenesætte fx et politisk møde, en offentlig bygning, et sportsevent eller for den sags skyld sig selv gennem at anvende teatrale eller sceniske elementer og kvaliteter for at opnå en vis gennemslagskraft."*

Redaktionen er ikke i stand til at komme med eksempler på ALLE disse eksempler på iscenesættelse, men præsenterer her en bred vifte af vidunderlige udtryksformer. Et rigtigt sommertema, varieret som vejret har været det.

God læsning.

29./30./31. JULI

KRIK VIG CAMPING:
koordinater: lg. 8 17' br. 56 46'

Overnattning i FORD MONDEO STATIONCAR på campingpladsen i KRIK, hvor det viser sig at TEATER NORDKRAFTs og AARHUS ARKITEKTSKOLE også har boet under hele planlægnings- og udførelsesfasen af: CONDITORIET i HURUP. - Samtale med værtsparreret ved udcheckningen, vidner om gedigen dialog mellem Conditori-projektets professionelle partnere og lokale folk. Campingværten har del i nedrivningsfasen og udtaler stor respekt for omhyggeligheden hvormed staben minutøst planlagde og udførte det tekniske/kunstneriske lydarbejde, og udførelsen af håndværksmæssig kyn-dighed, som omskabte en dødsmærket bygning til en teatral totalinstallation i bygningen i HURUP.

AGGER BY / HEAVY AGGER:
koordinater: lg. 8 14' br. 56 47'

AGGER nås ligesom solen går ned. I tussmørket ses en permanent skulpturudstilling på stranden, skabt af Billedhugger JENS ERIK KJELDEN, som især er inspireret af folk og myter fra Grønland. - I selve byen er var-tegnene pladeforretningen "Heavy Agger", "Vesterhavshytten" og "Agger Badehotel", som serverer Stjernesud lige fra havet - og har dækket op med duge i nervøst fløjel og plastikblomster, som fremstår fuldkommen rigtige i dette regi. - Venligheden i betjenin-gen er helt uden kunstige tilsætningsstoffer! "AGGER BY består af fiskere, missionsfolk og Heavy Metal-fans" citat fra DR TV udsendelsen af journalisten ANDERS AGGER - se: DR/TV 2013 som med tre udsendelser gennem tredive år, interviewer og belyser de samme mennesker, som knyttes sammen af HAVET, HEAVY METAL, JAGTEN og HINANDEN.

Ad AGGER TANGE fortsætter vejen langs diger, vildt Vesterhav og høj himmel. THYBORØN nås med en kort færgefart og fortsætter til lands ad 161 mod HARBOØRE. - Før LEMVIG drejes mod KLINKBY og efter nogle snoninger ligger en hvid bygning i et blødt sving i landskabet...

HYGUM KUNSTMUSEUM
koordinater: lg. 8 13´ br. 56 36´
v. LISBETH HERMANNSEN

Kunstmuseet har eksisteret i mere end 10 år, er skabt på initiativ af LISBETH HERMANNSEN og rent kunstnerstyret. - Det er oprindeligt et missionshus og indretningen og det fysiske arbejde er forestået af Lisbeth selv. Gode råd

og hjælp er også kommet via lokale fiskere, håndværkere og som udstillende kunstnere findes bl.a.: KATRHRINE ÆRTEBJERG, URSULA REUTHER CHRISTIANSEN, KNUD ODDE og PETER MARTENSEN blandt de mange, der har doneret gedigne værker til HYGUM KUNSTMUSEUM. (Åben til 1.september)

LISBETH HERMANNSEN selv er en kvinde i bevægelse, så denne dags visning bliver introduceret af en journalist fra FYENS STIFTSTIDENDE, som har doneret en uges Kustode- og kunstværkstilstedeværelse i denne sommerperiode.

Midt i kunstbesøget dukker LISBETH selv op, og opfører (inspireret af min præsentation som iscenesætter) en overbevisende, fysisk dialog hun har haft med en rocker - en af de hårde nysere - som slår hårdt om nødvendig ! Hans kropsholdning, gangart og sprogbrug præsenteres under megen grinen, og hans meddelelse om: at "han godt kunne tænke sig at holde en fest på Hygum Kunstmuseum, med sådan et antal hundrede rockere på MCer", toumeres med overbevisning. Det lød ikke som en forespørgsel, men som en

meddelelse ! - Med lidt rundvisning og gode ord blev han overbevist om at intentionerne var de bedste, men at pladsen ikke var tilstrækkelig, og han kørte videre uden bisterhed...

Den korte præsentation af LISBETH HERMANNSEN er, at hun er kunstner, oprindeligt fra LEMVIG. Hun er bosat i København om vinteren, og i området her om sommeren. Hun har et par børn, men fandt tidligt ud af, hun ikke egner sig til parforhold, kunststøtte og til at kede sig !

(se: www.hygumkunstmuseum.dk)

Hun er opsat på at give områderne her nyt liv, og har inviteret folk til at komme og flytte ind i byen COUNTRY TOWN alias: DYBE, som ligger lidt syd for HYGUM. Hun har udnævnt sig selv til Sherif og bærer sin cowboyhat, støvler og vest som tegn på denne selvvalgte status. - Der holdes med mellemrum kunstnermøder, hvor der lægges og udføres planer for den videre udvikling. Netop i år har der været voldsom presseaktivitet, TV2, DR TV og senest med POLITIKEN - der ankom standsmæssigt i en kæmpeflyder, venligst udlånt af FORD.

DYBE **koordinater: lg. 8 10' br. 56 30'** **COUNTRY TOWN**

I byen DYBE reklameres med WILD-WEST - og det stemmer ! Midt i byen ligger et tidligere mejeri, som er forvandlet til en location ude og inde, der inspirerer til at bære sporer, ankomme til hest, MC eller dollargrin, at gribe en cowboyhat fra væggen til låns for en aften - eller et par dage - og at deltage i

videreudviklingen af både kunsten og livet, som der er rigelig plads til at udfolde her. Interiøret i Wild-Westbygningen er et mix af sørege skønhed, kitch og mindelser om "Twin Peaks". Bartenderen og kunstrandviseren er en voksen kvinde, arkitekt fra Aarhus, og ven med Lisbeth, som har afsat to ugers arbejde i sin sommerferie her, som support til COUNTRY TOWN. - En større ELVIS-udstilling befinder sig i ét af rummene,

og på den modsatte endevæg er et større antal kunstnere forevigtet - malet direkte på væggen. Lyset falder flot og voldsomt ind af vinduerne og de to største rum frembærer forskellige møbel-miljøer og grupperinger. På en tavle er med kridt skrevet resultater fra et stormøde med andre kunstnere, der hver har tegnet sig for løfter de har givet om, hvorledes de vil støtte COUNTRY TOWN og DYBE KRO i fremtiden...

HVIDE SANDE koordinater: 55gr 0 min n

Stik sydvest langs Vesterhavet rammes HVIDE SANDE til spisetid. Det lykkes at bjerge et bord udendørs med udsigt til havn, tremastet sejlskib og megen himmel. Fiskemad - netop flået og stegt - fortæres med meget klart vand og et enkelt glas rødvin ! Automobilet skal føres sikkert til ESBJERG efterfølgende, hvor dette ROAD-TRIP ender.

ESBJERG 55gr 28 min n

Verdens største OFF-SHORE havn ligger i Esbjerg. MUSIKHUSET er tegnet af UTZON, og rummer DEN NY OPERA, og ESBJERG PERFORMING ARTS CENTER. - SYDDANSK MUSIKKONSERVATORIUM har 260 studerende, heraf mange internationale. Skulpturen: MENNESKET VED HAVET af SVEND WIIG HANSEN viser fire hvide, 9 m høje skikkelser der placeret på stranden skuer ud over havet, og som kan ses fra passerende skibe.

Her står min co-driver og Vesterhavsguide af. - Hun er uddannet kostumeskrædder, har været buschauffør på ISLAND og er nu professionel underviser for MAERSK i sikkerhedssystemer på olieplatforme. - Og så er hun Fiskeskipperdatter ! - Det sidste er det vigtigste...

*Set/hørt/smagt/oplevet af:
INGER BIRKESTRØM JUUL / FDS / JULI 2016*

CONDITORIET - EN TEATERINSTALLATION

PÅ SPORET AF ISCENESAT VIRKELIGHED

Invitationen kommer fra TEATER NORDKRAFT. - I perioden d.4.juni - 31.juli er CONDITORIET i Hurup/Sydthy tilgængeligt for alle borgere og besøgende i området. Stedet/Sitet er en bygning midt i bygaden, som har stået tom i en årrække og nu dømt til nedrivning. - I kataloget beskrives: "Teaterinstallationen udgør et forsøgseksempel på et partnerskab mellem land og by. Dette er repræsenteret i (CONDITORIET) i form af et nært samarbejde mellem Thisted Kommune, Teater Nordkraft fra Aalborg og Arkitektskolen Aarhus".

HURUP

koordinater: B 56.75 L 8.41

Bygningen ligger på et hjørne midt i Hurups gågadeforløb. Et skilt inviterer indenfor - og hvad der udefra fremtrådte rimelig neutralt - udfolder en verden over tid og sanselighed, fra det tilsyneladende ordinære: samlinger af dokumenta, møbler/lamper/tapeter og

ugeblade i autentisk retro, til udstillinger, auditive tillæg i diverse rum, pirrende apparater til fremstilling og forarbejdning af dej - eksponeret i skarp direkthed, en flisevæg fyldt med ovndøre - afføder momentane undergangsstemninger. - Kighuller i private skabe på øverste etage, og en skunk hvor man i mørket - siddende på en stol - indirekte beskuende flimrende skærme, og kan høre sammenklippede, uafsluttede fortællinger om noget der ved intens lytten afslører et hemmeligt liv, hvor tyskere under krigen har været gæster i huset og - antydet - både modtaget både informativ og kødelig support. - Et klædeskab er forsynet med kighuller som viser infantile scener og fotos. - På loftet er mast hul i en væg, så indkig i et loftsrums anes som kirkestemning med glassamlinger og lysindfald. Melsække i rækkeforløb under loftsbjælkerne markerer, hvad husets officielle funktion har været i forhold til offent-

ligheden, samtidig med de opsatte hovedtelefoner, fortæller alle slags historier, formidlet af byens egne borgere over mange års spænd: Fra det fine conditori, hvor alle kom, og nogen så fjernsyn for første gang og havde stævnemøder, til de mere brutale afsløringer om fraternisering med besættelsesmagten, og længere talen rundt om mislibige, fysiske hændelser.

Konsekvent er alle etager og væsentlige dele af det udstillede, gennemskåret af et lodret og vertikalt snit, så man se tværs gennem husets vægge og sine steder betragter samtlige etager under ét: fra stuen til øverste etage og fra soveværelse til forretning. Fotografier er anrettet som skue-ret på tidligere tiders kagebækker og et ensomt TV står i et rum hvor blå tøjnsnore er trukket i loftet på tværs af rummet, hvor en skåret kop med initialer ligger forladt til skue.

De samlede interviews og fortællinger er stramt sammenklippede - og deres placering i forhold til hvilke rum de befinder sig i, levendegør det auditive forløb de ellers afsjælede lokaler, så der i de skjoldede skygger på tapeterne, husgeråd og virksomhedsudstyr, fremtræder mindelser om dissektionsmaterialer og en særlig forladthed der afsiger sin egen afslutning.

CONDITORIET besøgtes lørd. d.30.juli.
Nedrivningen er planlagt til mand. d. 1.aug.

RÉENACTMENT / ISCENESÆTTELSE:

MIDDELALDERBORG 25./26. JULI 2016

SPØTTRUP B 56.63 L 8.78

Réenactment betegner en iscenesættelsesarbejdsform, hvor de medvirkende i udstyr, beklædning, omgangs-og tiltaleformer sigter på at optræde så præcist som emnet/den historiske periode der er i fokus fordrer.

Der er adskillige af disse gatherings/festivals/markeder - med historisk udgangspunkt, meget ofte tilknyttet natur-og/eller særlige bygværker - mange i meget lødigt og korrekt regi, i tilslutning til Borge, Herregårde og muséer.

Exemplet her, er fra SPØTTRUP MIDDELALDERBORG, som er et gennemarbejdet, historisk korrekt, stort og levende marked: BISPENS MARKED, som trækker riddere, rustningssmede og alle slags håndværk til sig. Kostumerne er minutøst korrekte kopier, fra fodtøj til smykker og hårprydelser er de

deltagende aktører "i rolle" - og ingen ure, briller, plastikposer eller mobiler eller andet elektronisk udstyr er at se. - I tidsrummet 10 - 18 foregår Riddertourneringer til hest, muntre indslag med markedsøgglere, ildslugere og andet godtfolk. Mad fremstilles efter datidens opskrifter med nølder og flæskemad, og vældig godt øl! - Eller mjød, som mange til deres overraskelser finder smager som sød sherry !!! Man kan vaske sig i mægtige trækogekar, blive masseret eller pisket med grene efter noder, erhverve sølverne smykker fra langbortistand, blive udsat for bank, voldtægt og andet skummelt og udføre tvekamp på samme vis som på alle andre scener: de forulempede rejser sig smilende og bukkener uden mén, med få undtagelser, hvor en ridderhjem har fået en voldsom bule og ridderen blevet noget bims...

Så indlevet er mange, mangeårige deltagere, at man som gæstedeltager kan opleve et rigtigt bryllup, som her på Spøttrup, hvor et modent par sagde ja til hinanden, med en rigtig præst, under bivårelse af en sal fuld af gejstligheder, riddere og godtfolk. - Der deltager i Spøttrup folk fra Rusland, Portugal, Tyskland, Sverige, Norge, England, Scotland,

Tjekkiet etc. Der hersker en høvisk tone hele vejen, og gode møder og lattersalver efter kl.18, hvor der er en mindre stram stil. Dog bliver de fleste i kostumet eller delvist fornummet, i denne særlige virkelighed, som ikke opleves som en flugt, men som et særligt elsket indre og ydre sted.

WHERE IS THE CASTLE?

PASSAGEFESTIVAL I HELSINGØR

Helsingør

B 56.03 L 12.59 / alt.: B 56.04 L 12.69

Passagefestival er med sine 100 forestillinger en af Europas største gadeteaterfestivaler. Den finder sted hvert år i begyndelsen af august i Helsingør og Helsingborg og på dansk side arrangeres festivalen af den lokale teaterforening Helsingør Teater. Udover prominente europæiske navne – i år italienske Societas Raffaello Sanzio og Romeo Castellucci – sætter festivalen på at være platform for kunstnere som ikke rigtigt passer ind i andre scenekunstneriske miljøer. Passage præsenterede i år performereren Helle Fuglsangs projekt "S.O.S.", som omfattede radiomatører, flygtningebørn fra Syrien og syngende politibetjente på en Scandlinesfærge. Et meget, meget kompliceret projekt, ifølge teaterdirektør Jens Frimann Hansen, men heldigvis også et vellykket projekt. Unge kunstnere som Liv Helm og Mathilde Böcher, der har

kompagniet MA Archive, og som til festivalen havde produceret en musik-fortællecollage for foldehorn om en Blixen-fortælling der rent faktisk foregår i Helsingør, havde også fået chancen til at vise deres projekt på festivalen. Også vellykket, ifølge direktøren, men det

I 1999 opførtes Societas Raffaello Sanzios ikoniske mesterværk "Guilio Cesare" i Kanonhallen i København. For to år siden genoptog Romeo Castellucci værket, hvor han ville arbejde med dele af det site specific i en museumssammenhæng. At det lykkedes at få værket til Tegners Museum betragter Jens Frimann, som et mirakel, da det er meget langt fra det klassiske renaissance museum, som var Castelluccis udgangspunkt. Men på den måde kom værket og museet til at indgå en ny forbindelse, som bidrog til et nyt syn på både værket og museet.

kunne lige så godt være gået galt. Og det er en vigtig del af festivalen, at vi tør tage en kunstnerisk risiko.

Selvom Danmarks nationalsymbol #1 – det er Kronborg – svæver over byen, så er Passagefestivalen ikke en national festival. Til gengæld er den meget lokal og international. Selvom kunstnere fra København optræder på festivalen i store bunker, så er de udvalgt fordi de passer ind i en lokal helsingøransk sammenhæng. Eller de udfordrer eller provokerer det lokale. Men festivaldirektøren anerkender det lokale som det vigtige ene af festivalens to ben. Det andet er det internationale. Festivalen har et imponerende og meget ambitiøst internationalt kunstnerisk program som matcher prominente festivals i Sydeuropa. Det er kommet i stand takket været et intensivt samarbejde med udenlandske festivaler og internationale

Passagefestivalen handler også om legacy eller arven fra tidligere. Festivalen har hvert år plads til et kompagni gerne med rødder tilbage i 60'erne eller 70'erne. Sidste år gæstede det svenske politiske teater Teater Albatros festivalen og i år var det franske Cacahuete. Hvad er det for en viden om kunst og det offentlige rum de har haft med sig gennem alle årene? Og hvordan har kunsten og det offentlige rum udviklet sig? På billedet er det den franske gruppe I WATT som havde produceret en særlig Hamlet-forestilling til byen. Foto: Karsten Piper

kulturinstitutter, men også via en satsning på et regionalt samarbejde med festivaler i Halmstad, Stockholm og fra tid til anden KIT i København og Waves i Vordingborg. Ifølge Passagefestivalen har sit kunstneriske centrum i Helsingør og Helsingborg. Men herfra har den udviklet sig til også at manifestere sig mange andre steder i Skåne og Nordsjælland. Omkringliggende byer har i vid udstrækning købt sig ind på festivalen og er med til at sikre festivalens økonomi.

Jens Frimann Hansen er festivalbegrebet meget stærkt i mødet mellem det lokale og det kunstnerisk ambitiøse. Og på teatersiden er det, ifølge Jens Frimann, voldsomt undervurderet i Danmark.

Udviklingsperspektiver er at vi sammen med vores nordiske kolleger gør mere for at promovere nordisk scenekunst på gaden i udlandet. Vi har et projekt i støbeskeen og håber allerede næste år at kunne præsentere projektet. ●

M E N N E S K E T S T I D S A L D E R

CHRISTINE FENTZ OG SECRET HOTEL

Det er d. 23. august og jeg sidder i bilen på vej til Mols for at tale med Christine Fentz om Secret Hotel og hendes arbejde med forestillinger, der udspiller sig uden for de traditionelle teaterrum. Christine og en del af Secret Hotels arbejde holder til på en gammel trelænget gård. I det ene hus bor Christine med sin kæreste, i den anden længe er der en mindre prøvesal, og i den sidste en residenslejlighed, hvor forskellige kunstnere kan bo i kortere eller længere perioder, mens de arbejder på egne eller projekter i Secret Hotel-regi.

Inden vi starter på interviewet, vil Christine vise mig et andet hus, hvor kunstnere eller kompagnier kan bo og fordybe sig i deres scenekunstneriske arbejde. Vi kører ad en snørklet vej dybere ind i skovområdet i Mols Bjerge. På toppen af en bakke ligger huset med udsigt til havet i det fjerne. Lige nu

Foto: Lotus Lykke Skov

opholder et hold kunstnere fra Østrig sig i huset. Danseren og koreografen Dagmar Dachauer har tidligere vundet en pris for dansefilmen "Treeo", hvor to personer dansede med et træ. Nu er hun og hendes team, med Christine som dramaturg, i gang med at videreudvikle hvordan de kan skabe flere værker i mødet mellem træer, dansere og filmmediet.

Mens vi spiser aftensmad, snakker danserne om deres arbejde og sætter ord på den vandring Christine tog dem med på tidligere på dagen hvor de undersøgte måder at flytte sit fokus til fx træets eller en fasans perspektiv. Der bliver også snakket om hvilken mad, der skal købes ind for de næste dage, og helst lokale økologiske grønsager. Bæredygtighed er et vigtigt element i Christines og Secret Hotels arbejde og aktiviteter fortæller hun mig.

Vi siger farvel til gruppen og kører de blot 800 meter hårnålesving tilbage til gården, hvor Christine bor, og interviewet går i gang.

Secret Hotel blev stiftet i 1999 af dramaturgerne Christine Fentz og Synne Behrndt. Synne er for mange år siden trådt ud af ledelsen og sidder i dag i bestyrelsen. De lavede deres første forestilling "Aften Land" på badeanstalten Spanien i Aarhus. Forestillingen blev skabt til

festugen, hvor temæet var "Østeuropa 10 år efter". De arbejdede med systemer, strukturer og regler, der var i forfald, og viste sig ikke at virke alligevel. Folk blev kaldt for gæster, i stedet for publikummer. Og de skulle have blå plastikfutter på i stedet for de sko, de kom i, som skulle afleveres til bademesteren. Som også var badeanstaltens rigtige bademester. I en times tid gik folk rundt i et univers, hvor de kunne interagere med de figurer, der beboede værket og installationen.

Efter denne forestilling gik der mange år, før Secret Hotel vendte tilbage til det, der nu er kernen i deres arbejde: Publikum som gæster, der ankommer til et sted, som de bliver inviteret til at interagere med.

Siden 2014 arbejder Christine og Secret Hotel med et overordnet tema, som de kalder LANDSCAPE DIALOGUES. Hvad sker der i krydsfeltet mellem publikumsinddragende

Foto: Christine Fentz

scenekunst, bæredygtige tilgange og landskaber. De arbejder interdisciplinært, med antropologer, sociologer og biologer, som både indgår i værker, eller er med til at udvikle koncepter. Det er typisk for Secret Hotel at invitere andre faggrupper ind for at møde den scenekunstnerisk tænkning.

Den kunstnerisk røde tråd med Landscape Dialogues blev for alvor spundet ved

skabelsen af værket "In the Field" (2008), som Christine har rejst rundt i verden med gennem mange år. Det er en performance lecture, der kredser om hvad, der definerer begrebet hjem og hvordan landskaber påvirker vore verdenssyn. Hvordan man navigerer forskelligt i et dansk landbrugslandskab, et uendeligt nomadelandskab; Tuva nordvest for Mongoliet, og i bylandskaber.

I coproduktionen "Mit Sted" med australske The Walking Neighbourhood blev gæsterne (tilskuerne) guidet rundt af børn, der viste deres sted frem; deres hjem. Børn fra landsbyen Knebel og børn fra Gellerup indgik i projektet. På de to forskellige ture blev de administrative roller byttet rundt, da det var børnene, der ledte de voksne og ikke omvendt.

Secret Hotels seneste forestilling "A WAY", en co-produktion med Aarhus Teaters

Foto: Lotus Lykke Skov

UDFLUGTEN, havde et mere traditionelt scenekunstnerisk team: En performer (Kristofer Krarup), en scenograf (Betina Birkjær), en instruktør (Uta Plate, tidligere på Schaubühne Berlin), og Christine som medskaber og dramaturg. Sammen med dem var et hold af ikke-professionelle: Teater/musikefterskoleelever, dansk-palæstinensiske dansere fra Gellerup, tre flygtninge fra Eritrea, en flygtning fra Syrien (faktisk skuespiller) og ældre Molboer. Publikum blev samlet op i bus sammen med guiden (Kristofer), og kørt ud i Mols Bjerge. Ved ankomsten vandrede de rundt i det jorderområde, som omgiver Christines

gård. Rundt i landskabet mødte publikum forskellige figurer i forestillingens univers. Alle de sceniske møder udsprang fra de medvirkendes egne personlige historier om livsvalg og livsveje.

Det antropocene er et andet vigtig element i Christines arbejde. Det antropocene betyder menneskets tidsalder, hvor vore handlinger udgør en klimafaktor (The Guardian bragte ultimo august nyheder om arbejdet med at stadfæste denne geologiske epokes begyndelse). Fra denne synsvinkel bliver det tydeligt hvordan alt i naturen og på planeten er forbundet, og hvordan menneskenes adfærd påvirker og også ødelægger mange af de naturlige forgreninger. Biologer og antropologer arbejder nært sammen og ser på hvordan mennesker påvirker biologien, og omvendt. Derfor har Christine i sin næste forestilling inviteret en biolog og en antropolog, som skal tage publikum på en Walking Lecture – en scenekunstnerisk vandringsforelæsning. Den første i rækken vil invitere folk ind i myremes samfundsstrukturer, bl.a. sammenlignet med menneskenes.

Secret Hotel er en produktionsenhed for deltagerbaseret scenekunst, baseret i Aarhus, og med turné i både udland og Danmark, samt residensaktiviteter på Mols. Secret Hotels arbejde støttes primært af Scenekunststudvalget, og Aarhus Kommunes Kunstråd har tildelt 3-årige basisstøtte i årene 2014-2016. Secret Hotel ser sig selv som et rummeligt 'sted' med mange typer 'rum' – fx danseforestilling, performance lecture, landskabsvandring. Fokus er at skabe nye møder mellem mennesker og steder, uanset alder, og undersøge interdisciplinære arbejdsformer.

Igennem min samtale med Christine, gør hun det klart for mig, at Secret Hotel ikke kun arbejder site-specific, men også altid har fokus på at være tilskuerinddragende; deltagerorienteret. Det er vigtig, at forestillingerne er let tilgængelige, samtidig med at de rummer stor dybde med masser af lag. Dybden kommer bl.a. ud af den store research, der ligger før hver forestilling. Det er vigtigt, at publikum

får aktiveret hele deres krop, sanseapparat og refleksion. Hellere lidt mindre teatermagi for at opnå større refleksion hos publikum.

”Jeg vil gerne give folk mulighed for at genforbinde sig med alt hvad der er omkring dem. Ikke igennem prædiken, men gennem selve den oplevelse, som folk får gennem forestillingen. Jeg arbejder med en spirituel overbygning, men den behøver man ikke være abonnent på for at få en god oplevelse.”

”Det stedsspecifikke og særligt det tilskuerbaserede teater kan noget, fordi publikum er lidt udsatte, de kan ikke gemme sig i sædet i mørket. Det gør folk mere tilstede og åbne, og det er en tilstand, der skal behandles med respekt, varsomhed og klogskab.”

Under sine fem år som dramaturgistuderende var Christine samtidigt i mesterlære som performer og instruktørassistent hos den tyske performancegruppe Theater Fusion. Den tid ser Christine som et vigtig supplement til det hun lærte på universitet, da teorier kunne afprøves mere konkret og håndfast, og i en professionel sammenhæng. Her fik Christine lagt kimen til

Den østrigske danser og koreograf Dagmar Dachauer er begyndt på en række af dansefilm med træer under arbejdstitlen ”Competing for Sunlight” – som den første danser hun med egetræet, og dette arbejde foregår på Mols. Dagmar vandt i 2014 DIORAPHE Encouragement Award ved den internationale Dancefilm Festival CINEDANS Amsterdam for hendes første dansefilm, ”Treeo” – A dance for a woman, a man and a tree. Den 7. september præsenterer hun og Christine residensarbejdet ved Morgenbriefing på Aarhus Performing Arts Platform.

de performancemæssige elementer i hendes arbejde. Det stedsspecifikke og publikumsinddragende kom først gennem Secret Hotels første forestilling, og blev først endeligt et fast element med skabelsen af performance lekturen ”In the Field”.

Et andet vigtig redskab i Christines arbejde er den dramaturgiske tænkning, hvor konceptet for og rækkefølgen af publikums oplevelser er centrale. Improvisationer og diverse devisingteknikker bliver i prøveforløbet designet

efter forestillingens overordnede koncept. Kritikere af Secret Hotel kan sammenligne værkerne med de ’almindelige’ guidede naturture, og så tydeligt se, at scenekunstnerisk og dramaturgisk kundskab er udgangspunktet for arbejdet.

Et andet kendetegn i Christines arbejde er en blanding af spirituel tænkning og moderne metatænkning. Spirituelle elementer i en moderne teaterform, der bevidst forholder sig til sin egen form. ”Jeg ønsker ikke teater med pels, bål og trommer. Det er ikke spirituelle ritualer, der er vigtige i mine forestillinger, men det udgangspunkt, at vi er forbundet med alt. Det er ikke spirituelle tilgange i sig selv, jeg formidler, men værdisæt og tænkning er en del af arbejdsstrategi og –metoder.” Og med disse tanker i kroppen sætter jeg mig tilbage i bilen. Mørket har lagt sig og det før så åbne landskab har lukket sig om sig selv. Små lys fra huse kan skimtes i det fjerne. Jeg tænker, at der sidder sikkert mennesker og tænker på mere jordnære problemstillinger. Og så er det jo godt, at vi har scenekunsten og folk som Christine Fentz, der en gang imellem kan åbne vores bevidsthed. ●

EN KUNSTSTORM

Korshage projektet B 55.96 L 11.75

I Odsherred, tæt på Rørvig finder man Korshage, hvor der ved stranden befinder

sig et havareret sommerhus. Grunden har tilhørt digteren Kai Hoffmann (1874-1949), som ønskede et sted, hvor der kunne skrives

digte for en ny tid. Det skulle i årene efter Første Verdenskrig være et samlingssted for kolleger. Hoffmanns hus, fra 1919, blev i 1970erne spist af havet. Siden blev der bygget et nyt hus, som faldt sammen under de store storme i efteråret 2013.

Efterfølgende er der sket det, at kunstnerne Casper Aguila Christoffersen og Frederik Næblerød, er rykket ind i og omkring bygningerne og har gjort det til en stadig forandret iscenesættelse. Værker opstår, værker forsvinder, forbipasserende sætter deres spor og er med til at ændre husets fortælling. Vi bringer her en kort billedreportage.

Interesserede kan læse videre i Weekendavisen fra 14. august 2015 eller opsøge filmen "My Friend the Wind" som kunstnerne har skabt om projektet.

A C T O R , D I R E C T O R , A C T I V I S T

Kathmandu B 27.71 L 85.32

En kort introduktion ved Jacques Matthiessen:

Inspirerende interview med Rajan Khatiwada, en af de mest entreprenante, kreative og socialt bevidste teaterfolk i Nepal. Rajan er en af mine gamle elever og samarbejdskolleger tilbage fra 2007, han er medstifter af Mandala Theatre i Kathmandu 2010. I 2011 afholdt Passepartout Theatre Production, et workshops – produktionsforløb over en længere periode med Mandala Theatre og Theatre MINAP, som skabte to turnevenlige familieforestillinger, med os som konsulenter. (Støttet af nu lukket CKU). Dette har gjort at Mandala Theatre nu er et af de første teatre der spiller og har fokus på børne- og familieteater, en teaterform der nu er i en positiv udvikling i Nepal på trods af de meget vanskelige betingelser landet er i. Mandala Theatre har bl.a. med støtte fra Tysk hjælpe-

organisation fået skabt en fuldt udviklet mobil scene på stor lastbil, så de kan spille uden for Kathmandu dalen. Rajan har ved flere lejligheder besøgt Danmark og har bl.a. deltaget i den store 'Aprilmfestival' i Holstebro."

An Interview with Rajan Khatiwada at Mandala Theater

Each year on August 30, the world observes the International Day of Victims of Enforced Disappearance. For the last several years, NEFAD has led events in Kathmandu to honor the memory of Nepal's victims of enforced disappearances.

Last year, NEFAD collaborated with Mandala Theater to share the stories of the disappeared with policy makers, the media, and the public. Rajan Khatiwada, Mandala's creative director, and the MT acting troupe used a form of improvisational theater called "play-

back theater" to portray the experiences of the families of the missing. This year, Rajan will write an original play based on these stories.

Megan: *How did Mandala Theater become involved in the Day of the Disappeared?*

Rajan: When we established Mandala we were concerned with social issues – just doing artistic work, art for art's sake, didn't make sense for us. We are concerned about how we can use our skill on behalf of human rights. Meeting with NEFAD, I found them really interested in working collaboratively. I suggested we could do something to connect theater art and activism work together.

M: *Why did you choose playback theater?*

R: I wanted to create empathy, rather than sympathy. I have been practicing playback

theater for two years, and I found this is a good method to use to build empathy.

M: *What was the playback theater like last year?*

R: Many people shared their stories for us to act out. When we acted out their story, it shows different dimensions of the story, performed a different way. Sometimes it was difficult... if we are doing a very traumatizing scene, we really try to find a different dimension so this does not go again into trauma. It was a good opportunity for people living in the city to remember what happened in the past, and to analyze and question what they think. So many people are still victimized, not getting justice. Through playback theater we had a really good opportunity to discuss and to empathize together.

M: *What performance stands out in your mind from last year?*

R: Many stories. One old man, and his wife, both of them came to the stage to tell their story. Within two days, both of their sons were disappeared suddenly. They were taken to the army post. It was very difficult for their parents to find out what happened to them. One son got out alive, one son is dead. It was a tragic story. But the father is involved in this movement, connecting with NEFAD, still fighting for the justice.

M: *What kind of challenges did the actors face doing this type of theater?*

R: During playback theater, we don't know what kind of story will come out. The actor doesn't prepare the story – it's the audience's story. So we must be very good listeners, and be very honest and neutral. It takes a lot of practice to work spontaneously, without any preparation. The actors are completely concentrating on these stories and the performance – it's a kind of meditation.

After the performance we had to heal ourselves too. Very strong stories came out – lots of suffering. We had to refresh ourselves, do exercises to heal ourselves also.

M: *This year you are writing an original play for the Day of the Disappeared. What are your ideas for this play?*

R: If I make an idea in the beginning, I'll get really blocked. I'm just preparing myself to listen actively, how I can receive their emotions, and their journey, so that's why I'm being neutral nowadays, before I can meet with them and collect their stories. After I collect their stories, what kind of structure will I use on the play? I don't know!

There's a pressure also – I need to do my best to do justice to their story. This is a really intense job for me.

M: *This seems like a big responsibility.*

R: There are lots of things people can do to create a good society – people can think about human rights through NGOs, other organizations. Using theater is my opportunity to work for human rights, and I'm happy to take this responsibility.

Nowadays, there are challenges with the TRC and the government. Personally – I don't care about that. I always think about if my parents were disappeared – what would I do? I have this opportunity to work with victims as a human being, not just as an artist or director. I have a medium that I can use for their rights.

M: *Do you think this play will have a political message?*

R: When I listen to their stories, I can say. I don't want to show the issues directly. When I get a story, I'll develop it so people can get the

different dimensions and discuss and question things.

My first play was about labor migration in the Terai community. I wanted to access the Terai community people, and raise the issue of the labor migration. The nation is not taking it seriously.

But directly I was not talking about politics or all of these things – the setting of the play is one small school. This primary school is there, but when people are watching the play it looks like it's the government of Nepal, government system. Not directly – I wasn't saying these are political things. I was just telling someone's story, in the school system, about opportunity – through that I try to show the political.

M: *What do you hope your audience will get out of this play?*

R: My play should create debate – it should not just be seen as art, as performance. I have to be aware to not create more pain. I have to make a balance between the artistic elements of the play and the value of the story. For this play I'm not thinking about big sets – I

have to tell their story. There is a simple way, and there is artistic value in that. If I try to make it very artistic and very heavy theatrical effects, then the issue is gone! The issue disappears – I don't want to go that way.

Mandala Theater will perform Rajan's play on the experiences of the families of the disappeared on August 30, 2016, during events to commemorate the International Day of Victims of Enforced Disappearance.

Link til Mandala Theatre:

<http://www.mandalatheatre.com/>

<http://www.mandalatheatre.com/plays/16-ghungrieko-kapaal-curly-hair.html>

"DEN LILLE PRINS" OG "DET TREDJE ØJE"

Bredgade B 55.68 L 12.59

Denne sommer blev Sargun Oshana færdig som instruktør fra Scenekunsts skolen. Sarguns forår har været præget af arbejdet med afgangprojektet på skolen og arbejdet med opsætningen af "Den lille prins" på Grønnegårdsteatret. I forlængelse af dette arbejde, har fagbladet fået Sargun til at svare på nogle spørgsmål:

Hvor instruktørerne tidligere har præsenteret en forestilling som afgangprojekt, har det i år været en ny type projekt man har taget afgang på. Kan du beskrive hvorfor formen er blevet ændret og hvad dit projekt gik ud på? Jo i virkeligheden, har man stadig en fælles faglig afgang, der er den samme man plejer at lave, denne gang ligger den bare tidligere på året, altså i efteråret. Det er som man kender det, en fælles afgang og forestillings forløb med skuespillere, scenografer etc. Man

har så derudover valgt at lave en selvstændig afgang i slutningen af det sidste skoleår kaldet KUA (Kunstnerisk Udviklings Arbejde, ikke at forveksle med Københavns Universitet Amager) som er en form for laboratorie arbejde indenfor et scenekunstnerisk felt som skal ende i et værk man viser for publikum, det kan være alt fra en forestilling som vi kender det, til en udstilling, en skulptur, en installation, en film, en lyd collage, animation etc. Dvs. at værket ikke nødvendigvis skal ende i en black-box eller være i en produktion som vi kender det. Så rammerne er enormt frie. Da jeg i forvejen skulle instruere Den Lille Prins på Grønnegårdsteatret i samme periode, valgte jeg at lave en film, en slags dokumentarisk fagvideo jeg kaldte "Det Tredje Øje". Her følger man mig gennem et GoPro-kamera, som var monteret på min pande, før og under prøverne, mens jeg instruerede "Den Lille Prins". Jeg havde lavet en præmis

for mig selv, at jeg ville have kameræet på panden og filme alt. Dvs. produktions møder, møder med scenografer, prøver med skuespillerne. Simpelthen give folk et vindue ind til prøverummet for at se: Hvordan er det og være oppe i hovedet på en instruktør? Og hvilke prøvelser, frustrationer og succeser gennemgår instruktøren med sig selv og med skuespillerne? Hvordan kan en teaterproces forløbe sig? Filmen blev på den måde et metodisk værktøj for mig, og andre teaterkunstnere, men også en oplysende video, der gav et billede af hvordan teater-maskineriet bliver til fra skrivebord til scenerum.

Du har valgt at dokumentere en kunstnerisk proces og lukker på den måde et publikum ind i kunstnernes ellers private rum; hvilken reaktion har dette medført?

Da jeg viste filmen, afholdt jeg en slags artist talk bagefter med spørgsmål og svar. Og det var i starten enormt grænseoverskridende at stå model til, da jeg i forvejen blotter mig selv i filmen. I filmen ser man alting fra mit blik og med min stemme, så når jeg instruerer skuespillerne, er man med, og ser, når de forstår mig eller overhovedet ikke forstår mig. Så det var en form for privat udstilling, derfor var det grænseoverskridende at få feedback på f.eks. måden jeg håndterer de forskellige situationer, der opstår i prøverummet. Alle kender følelsen af at have en dårlig dag, eller stå med en scene man bare ikke kan knække. Og det var jo taget med. Så feedbacken var meget brugbar men også nogle gange intimiderende. Men jeg lærte enormt meget af folks reaktioner. Jeg oplevede at mange andre instruktører kom hen og var enormt begejstret over at få lov og spejle sig i min proces, og det viste sig at mange havde været i præcis

samme situation, og var glade for at de ikke var alene. Der opstod virkelig spændende debatter alt efter hvilke øjne, der så filmen. For det var meget interessant at høre hvad en skuespiller så i en givet scene frem for en instruktør, eller en helt tredje part som ikke kendte til professionen. Det viste hvor tæt forbundne vi er med skuespillere, men hvor forskelligt vi også arbejder, og hvor meget det kan gøre at mødes udenfor prøverummet og snakke om de processer vi gennemgår.

Har det gjort en forskel for de medvirkende i prøveforløbet?

Filmen blev til i et samtykke med alle medvirkende. Men det var jo en speciel oplevelse at blive filmet i så langt tid. Så vi tog en snak sammen efter filmen blev vist. Og oplevelserne hos skuespillerne var meget forskellige. Men nogle fik jo også pludseligt set sig selv

udefra, og det havde en indvirkning på den energi eller tone de bragte ind i rummet. Det lærte de også af. Men i sidste ende, styrkede det et sammenhold i produktionen, og vi kunne pludseligt få et sprog for de gnidninger, der end måtte opstå i rummet. Men det styrkede tilliden mellem os og gav et løft for hele processen. Vi er sidste ende alle mennesker, der prøver at få det til at fungere.

Har det påvirket dig til at se på dit arbejde på ny måde?

Ja det har det. Jeg har lært meget, alt fra mit sprogbrug, mine evner som instruktør i forskellige situationer og ikke mindst, hvornår virker det og hvornår virker det ikke, og hvad er det helt præcis der går galt. At se sig selv udefra giver én plads til at studere og forske sig selv og ens position. Der er mange forskellige parameter i spil i et rum, alt lige fra sproget, kommunikationen, spændingen i et rum, autoriteten og tidspresset. For at nævne nogle få. I sidste ende handler det om at forske i de koder der opstår i et rum hvor flere skal kommunikere om noget der kan veksle mellem at være uhyre konkret eller enormt abstrakt. Det

Grønnegårdscenteret: "Den lille prins" - Instruktion: Sargun Oshana - Foto: Bjarne Stehr

er en af største udfordringer ved at arbejde med scenekunst og især som instruktør, hvor du skal evne at skifte gear imellem alle de parametre og rumme de bumps, der kommer med på vejen.

"Det tredje øje" er en 45 minutters film, som med uhyre kort frist kortklippet ned fra 13 timers optagelse. Har du planer om at lave en ny redigering?

Ja. Man kan sige, at det som blev vist, kontra råmateriale er en lille komprimeret bouillon-terning. Så jeg har enormt meget forskningsmateriale, som jeg glæder mig til på et tidspunkt at grave ned i igen. Det bliver spændende at se hvordan det er kigge tilbage på filmen, når der er gået noget tid, og jeg har fået endnu mere erfaring. Så er der nok helt nye opdagelser og få.

Tror du denne arbejdsform er en metode, andre instruktører kan arbejde videre med – og har du selv lyst til at gentage metoden?

Jeg kan helt klart anbefale metoden. Min ansøgningsbeskrivelse af "Det Tredje Øje" var også med et henblik på at skabe en serie, hvor det tredje øje kunne følge en danser, scenograf eller skuespiller. Så man kunne se det fra deres point of view. Denne form for dokumentation er jo vores forskning, fordi vi er mennesker der arbejder med mennesker. Der er ikke formler eller formulerer nedskrevet som vi kan følge. Og arbejdet er nyt for hver gang. Så det er erfaringerne og metoderne vi kan gå efter. Os selv vi kan studere. Arbejdet med scenekunst ligger et flydende

sted mellem noget meget konkret håndværksmæssigt teoretisk arbejde og et socialt og psykologisk arbejdsrum. Arbejdet bliver til i kraft af og afhængig af kombinationen med værket, produktionshold og skuespillere. Dette kan variere alt efter hvilken værk, der skal opsættes. Derfor er kombinationen aldrig den samme og man må trække på forskellige kundskaber som instruktør for at navigere,

lede og skabe værket. Det har den levetid, hvor man prøver og spiller værket. Ofte som skuespillere er man vidne til hinanden i arbejdsrummet. Man deler oplevelsen og erfaring med hinanden, Som instruktør er man alene ved roret. Man har selvfølgelig et tæt samarbejde med scenograf og produktionshold. Men man har ikke en allieret eller vidne til ens eget arbejde med samme faglighed. Man kan selvfølgelig dele og spare med andre instruktører udenfor arbejdsrummet. Men det er sjældent man får indblik i hinandens arbejde "in-action".

Så jeg har en drøm om engang og skabe en serie af "Det Tredje Øje" hvor man netop kan fryse et billede og snakke om, hvad der sker i rummet. Det var jo måske med samme intention at Stanislavski skrev "Skuespillerens arbejde med sig selv". Jeg kan kun anbefale denne metode, hvis man tør løfte blikket og se sig selv udefra, og man tør blive konfronteret med de gode og dårlige sider.

Har du lyst til at sige lidt om din oplevelse med denne nye type selvstændige afgang på skolen?

Denne type afgang er stadig ny, og frisk og lige nu vil det tage tid og forankre sig i institutionen for at udnytte dets fulde potentiale. Det kan måske stritte i mange, når de hører om denne slags forsknings arbejde. "Skal vi ikke bare gøre det, vi er uddannet til, og lave teater?" Og jo, det skal vi selvfølgelig, og det er der stadig mulighed for. Men denne type afgang inviterer også til at selvstændige kunstnere får prøvet at iværksætte og søsætte deres egne ideer og udnytte deres fulde potentiale. Det kræver dog, at man i forvejen også får rum og mulighed for at tænke og arbejde med eget entreprenørskab. Det ligger meget i kraft af den undervisning man får som instruktør, men det er måske fremmed for andre fagligheder, hvor man jo mere "gør hvad der bliver sagt". Men det kan skabe stærke og anderledes stemmer, der kan skubbe til scenekunsten. Det kan skabe stærke selvstændige kunstnere. For mig var det en stor oplevelse, og jeg anser det som et forskningsprojekt, og et speciale som jeg kunne skabe og præsentere. Men jeg er også glad for at have lavet min afgangsforestilling "Big White Shark", for det er også vigtigt at kunne slutte, med det vi er trænet til at arbejde med,

i de roller og i de teams, der ligger implicit i en teaterproduktion.

Vurderer du, at "Den lille prins" ændrede sig kunstnerisk, fordi du og holdet havde været involveret i filmprojektet?

Jeg tror at filmen skabte en stor tillid mellem os alle. Skuespillerne fik lov til at se mig fra

Blå Bog

Sargun Oshana 32 år.

Nyuddannet instruktør fra Den Danske Scenekunstscole KBH (tidligere: Statens Teaterskole)

Tidligere uddannet skuespiller fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 2012. Debuterede med familiefestillingen 'Den lille prins', på Grønnegårds Teatret.

Det kommende år står Sargun Oshana blandt andet bag en reading af Caspar Eric's 'Nike' på Republique til november, en komedie til Team Teatret i Herning i januar samt en vandreforestilling til Aarhus Teater, som tager udgangspunkt i teaterbygningen og har premiere i maj 2017.

alle sider, også de sider de ikke så, når de tog hjem fra prøve. Og de tog det som en stor tillidserkløring. Så det gjorde kun ensemblet stærkere. Derudover var mødet med dem selv på skærmen også et stort wake-up call som konfronterede dem selv med nogle af deres udfordringer. Så jeg havde en oplevelse af at vi alle tog nogle store skridt.

Og til sidst, hvordan gik det med forestillingen? Er du glad, hvad sagde publikum?

Jeg var enormt glad for resultatet af "Den lille prins" Det havde lige de elementer jeg gik efter, da jeg lavede det. Det poetiske og skæve som vi kender fra bogens billeder og det filosofiske som teksten rummer af. Det blev godt balanceret og blev taget godt imod af børn og voksne. Så jeg var meget glad. Publikum var meget berørt af forestillingen og selvom mange havde et kendskab til bogen, blev de meget overrasket, både børn og ældre. Det var min debut som instruktør og jeg kunne ikke tænke mig nogen bedre modtagelse, end den jeg fik efter premieren.

Grønnegårdsteatret: "Den lille prins" - Instruksjon: Sargun Oshana - Foto: Bjarne Støehr

Denne sæsons nye kunstneriske leder på Teater MOMENTUM i Odense, er HENRIK GRIMBÄCK. - Han er ny i mange aspekter af ordet: Nyuddannet - netop i år - fra STATENS SCENEKUNSTSKOLE og skaber af år 2016s sæsonoverskrift: DET NY KGL. TEATER.

Lysten til at søge stillingen som kunstnerisk leder her, udsprang af det positive ved tanken om at have en hel sæson til rådighed med et grund-ensemble, og arbejde med det format over tid. At arbejde med trilogier og serier, forfatte direkte til karaktererne, og at gå ind i begrænsningernes nødvendige valg og vurderinger af, hvad der er spændende !

Da HENRIK havde fremlagt sit forslag for MOMENTUMS Bestyrelse, som er dem der ansætter den nye leder hvert år, ..."mente de, at det "benspænd" de sædvanligvis udstyrer den nye leder med, var så rigeligt inkluderet

i sæsonens eget betydelige concept om: DET NY KGL TEATER, at man afstod fra at tilføje yderligere forhindringer; det var allerede impliceret i at skulle gennemføre sæsonens oplæg og opfølgende dokumentation!"- Der skal afleveres 16 forestillinger med 4 faste skuespillere plus enkelte gæster og HENRIK kategoriserer formaterne til: "KARSE-forestillinger: små, skabt og vist på få dage, GRÆS-forestillingerne som kræver lidt pleje, og BONSAI-forestillingerne som der er 3 af: ØDIPUS/ANTIGONE, HØJSKOLESANGBOGEN og HELLIG TRE KONGERS AFTEN, der alle fordrer særlig fordybelse. - Det spændende ved klassikerne er fortolkningen: "Alle kan hævde: Vi har set Hamlet! - men netop det at vise f.eks. Hamlet på andre forudsætninger end Det Kgl. Teater, kan der vises anderledes variationer i udsagnet, og få folk til at opleve helt forskellige fortolkninger af samme repertoire. - Der er jo væsentlig forskel

på at have et aquarium og betragte fiskene dér, og så at gå på Den Blå Planet og kigge på hajer. - Der er noget særligt ved skitsens skønhed - at man arbejder intenst med stof-fet 1½ dag i et prøverum og efterfølgende viser det direkte til publikum. "Det måtte finnas plats i teater att söka med risk för att inte finna. I skissformatet provas ideer av som kan vara mer radikala då de inte har samma krav på biljettförsäljning som de stora föreställningarna" siger Henrik.

Udgangspunktet for teaterinteressen stammer fra Den Kommunale Musikskole i Sverige, hvor Henrik er fra, og at holdene der øvede sig i at spille på melodica, alle var fyldt op, men der var plads på teaterholdet. - Det formede sig som teater-leg på amatørplan og var pragtfuldt ! - Som 13/14/15-årig ønsker Henrik sig at blive musicalstjerne og optræde i fodboldshorts og jazzdance sammen med en masse

piger i en Andrew Lloyd Webberforestilling. - Som 17-årig søgte han op i en Tjehkovtekst med: "underbarnets hùbris!" - og blev venligt afvist af juryen. - Herefter blev Henrik immatrikuleret på TEATERVIDENSKAB i Lund, instruerede, læste PRAKTISK FILOSOFI for at forblive i miljøet, arbejdede på et tidspunkt i en reklame-direktion, og blev efterhånden så træt af det, at det efterfulgtes af et: "lille breakdown". - Han søgte på INSTRUKTØRLINIEN i Stockholm, men blev rådet til at arbejde som instruktørassistent først. - Siden fulgte mange ansøgningsrunder, til det blev muligt arbejde sammen med ALEXANDER MØRK-EIDEM på Stockholms Stadsteater, hvor han var Instruktørassistent de efterfølgende 2 år, og klarede sig med denne løn suppleret med web-kurser. - Efterfølgende søgte HENRIK optagelse på STATENS TEATERSKOLE/ DANSK SCENEKUNSTSKOLE i Danmark - på INSTRUKTØRLINIEN - og kom ind!

Visionen er: "Att skapa i hela spektrat. Att göra institutionell teater med klassikertolkningar såväl som smalare och mer experimentella uppsättningar med min teatergrupp *The Other Eye Of the Tiger* för att på så sätt få arbeta med de olika facetterna av teater som jag gillar". Henrik betror at han godt kan lide "Institutions-klodsen" (...kan man sige det!?)... Det afvæbnende udsagn efterfølges af en erindring af voldsomme hændelser i forbindelse med opførelsen af MARTYRMUSEÉT med den nystartede teatergruppen TOETT på sort/hvid, hvor et interview blev slået op på forsiden af POLITIKEN, som omtalte udstillingen af martyrer/TERRORISTER. Herefter fulgte en lavine af fordømmelse og forargelse, som gik world-wide: THE GUARDIAN, CNN og BRUXELLES var involverede, sårbare efter 9/11-hændelser, og medieborne trusler grænsende til personforfølgelse. - Helt forladt var udgangspunktet med at: "...udstille

MARTYR-BEGREBET i et kunstnerisk perspektiv!... Endegyldigt fulgte PETs beroligende udsagn om, at det var drevet over, men hændelsen var markant.

Pausen i prøverne på ØDIPUS/ANTIGONE var berammet til: 15.40-16.30 - og nu er vi 3 minutter over... Det kakafoniske festivallydtæppe af opera på gaden og menneskesummen vender tilbage i foyérens venlige sofahjørne, hvor HENRIK GRIMBÄCK venligt tager afsked og iler tilbage til sine skuespillere. Der er premiere d. 28. september - det er lige om lidt !

Interview: Inger Birkestrøm Juul / Instruktør FDS / Odense d. 26. august 2016

Skrået overfor Teater MOMENTUM ligger Filosoffens Kunstudstillingsbygning med café og udsigt til Åfarten, et hæderkronet og smukt parkområde, som anvendes af alle slags mennesker. - Denne tidlige eftermiddagstime er frokostgæsterne i aftagende og ANDERS SKOVGAARD - Projektleder på MOMENTUM - kommer susende fra det travle teaterhus med en splinterny sæsonplan 2016/17 i hånden... Teatret fylder 10 år og brochuren uddeles ved et åbent-hus arrangement på søndag d.1.maj. - Rygtet vil vide at MOMENTUM er dragende - at alle slags mennesker i alle aldre, mange unge, betragter teatret som "deres sted", en fornemmelse af club, hvor det er ok at komme forbi eller blive i barområdet/foyeren efter forestillingen, og som tiden skrider frem, også åbner mulighed for samtaler med skuespillerne fra aftenens forestilling. - Når ANDERS er inviteret på mokka og interview af FDS er det for at høre hans vurdering

af, hvordan man genererer nyt publikum, til inspiration for teaterbranchens professionelle, ansvarlige og udøvere.

Hver sæson har navn af: VOLUME - og denne sæson er den 10. af slagsen ! Bestyrelsen: Trine Dyrholm Skuespiller , Lars Kaalund Skuespiller og Lasse Bo Handwerk Teaterleder, ansætter hver sæson en ny Kunstnerisk leder, som vælger sit ensemble, typisk 4 skuespillere, til at løfte 3 forestillingspremierer på 8 måneder, plus andre aktiviteter. - Det faste grundlag er en Administrator, teknisk personel, PR, Scenemester, Barchef, Grafiker, timeansatte bl.a. til kostumer, bar/billetarbejde og ANDERS selv som Produktionsleder. - Den overordnede indstilling er: "KUNSTEN ER CHEFEN, MOMENTUM ER STJERNEN ! - Alles opgave er at få Stjernen til at "shine" til fælles gavn, at undgå snobberi, være ydmyge overfor opgaven og, som fast teknisk stab, at

være det instrument og den muskel der gør, at de ansatte kunstnere kan prøve alt det af de ønsker. Det handler om at sige JA, og ord som "problem" og "krise" anvendes ikke !"

ANDERS'egen historik i MOMENTUM er : "Bartender/billet/foyerarbejde i 2008/09 af lyst og med hjerteblod; efterhånden tættere på scenearbejdet: stagehand, scenemester. Fokus på scenens opgaver, fundraising, producere og skaffe gæstespil, afholde poetry slam og koncerter. - Afgørende er det at skabe liv og synlighed - en form for club-stemning. Helt afgørende er det at se hver enkelt publikum i øjnene, sige godaften, og tak for aftenen, når de går. Folk taler sammen, er indstillede på at blive udfordret af mindre og smalt repertoire, stemningen er til tider magisk !" - Det uundgåelige spørgsmål om økonomi besvares med en overordnet holdning der presser alle faste udgifter og

administration i bund og tilbyder publikum årskort på 400 kr. "Og så skal de kunne købe en øl til 20 kr i baren; de har jo betalt for deres teateroplevelse i forvejen; vi skal ikke tjene på det én gang til, men sørge for det ikke giver underskud og nærmer sig 0! Pt. er der solgt 1.100 årskort og samtidig fungerer indehaverne af disse som ambasadører for teatret. - Én af de store udgifter som er valgt fra, er kostbar annoncering. Istedetfor anvendes facebook og lignede medier, foromtaler kommer istand med presen via lødige pressemeddelelser og gode pressefotos. - Der er i hele staben et ønske om diversitet både blandt publikum og på scenen "ingen ønsker køn og aldersfascisme, hverken blandt publikum eller ansatte, vi er ærlige med hvem vi er"! - Der inviteres mange forskellige slags gæstespil til MOMENTUM, så der er kunst og ting på færde hele sæsonen; det er vigtigt "at vise en masse"!

På spørgsmålet om, hvad førte op til dette engagement i teater, viser det sig at ANDERS SKOVGAARD oprindelig er fra Fåborg, hvor han i gymnasietiden spillede med i teaterforestillinger: Beckett, Tennessee Williams oa., under ledelse af en entusiastisk gymnasielærer. - ANDERS overvejede om han skulle søge ind på skuespillerskolen, men fandt at skuespilengagement ikke var dybt/modent nok, at valgte at læse Filosofi på Syddansk Universitet i Odense fra 2007-12. - Kontakten med MOMENTUM: "Mødet med passionerede mennesker, fornemmelsen af det skøre og spændende" fastholdt og engagerede Anders og han opdagede "at man skal elske det, før man kan lære håndværket". - Og på den basis involverede han sig. "Du er chef for dit område"! - er overskriften på arbejdsområderne og flere af de ansatte har som udgangspunkt helt andre uddannelsesbaggrund end den teatermæssige: Marianne

Klint, som er Administrator uddannet i Musikvidenskab, Mira som er Grafiker er uddannet i Statskundskab, og andre har hele deres indsigt fra selve teaterarbejdet i alle dets afskygninger. Der arbejdes kollektivt og med åbne processer. Alle deler det samme kontor og overvejelser diskuteres på stedet. "Det er en god model at genopstå som Fugl Fønix hvert år med en ny kunstnerisk leder og stab; der er ingen klamren sig til magten. Det er en berigelse og giver inspiration"! - Det udsagn er åbenlyst levet af ANDERS og engagementet er til at tage og føle på. - Hjerteligheden hvormed der bliver hilst farvel og sagt tak for interessen for teatret er smittende, og den direktehed der er omtalt i forholdet mellem stab og potentielt publikum er ægte og levet.

*Interview: Inger Birkestrøm Juul / Instruktør
FDS / Odense d.28.april 2016*

RUNDE DAGE:

Eugenio Barba 80 år 29.10

Birgitte Øigaard 75 år 11.12

Jonathan Paul Cook 60 år 17.12

Anja Behrends 40 år 18.12

Nørrebro Teater: "Den danske borgerkrig 2018-24" - Instruktion: Jacob Schjødt - Foto: Ulrik Jantzen

F D S L E G A T U D V A L G E T

har ansøgningsfrist

TORS DAG 13. OKTOBER 2016

Og der kan forventes svar primo november

Ansøgningsskema som skal anvendes, kan rekvireres hos steen@stagedirectors.dk eller hentes på www.stagedirectors.dk under medlemservice pinden.

Legatudvalget har besluttet at afsætte 75.000 kroner til uddeling. Og når I ansøger, skal I huske at det til stadighed har været Legatudvalgets indstilling at så mange som muligt skulle have glæde af midlerne.

I din ansøgning skal du gøre rede for, hvordan det pågældende projekt du søger penge til kan videreudvikle dit talent og din profession.

Foreningen forventer en skriftlig afrapportering til eventuelt brug i Det Postomdelte Fagblad.

Husk også foreningens Kvikpulje, hvorfra der løbende kan ansøges om beløb på op til 1.500 kroner til uddannelsesbrug.

Og så kan vi tilføje at bestyrelsen har bedt Solveig vende tilbage til udvalget under Annes barsel.

Med venlig hilsen

Legatudvalget

Jan Hertz, Søren Iversen & Solveig Weinkouff

*Den Ny Opera: "Don Juan"
Instruktion: Katrine Wiedemann
Foto: Nicolai Thorsen*

ÅRETS REUMERT

12. JUNI 2016 | OPERAEN - PRISFESTEN AFVIKLET FOR 18. GANG

Årets Hæderspris: Lisbet Dahl

Årets Forestilling: Lad den rette komme ind, Odense Teater

Årets Instruktør: Rolf Heim, Hvem har æren, Odense Teater og Arne går under, Bådteatret

Årets Børne-/Ungdomsforestilling: Det Lille Teater og 'Citroner i vand'

Årets Kvindelige Hovedrolle: Benedikte Hansen, Tørst, Abalone Koppel

Årets Mandlige Hovedrolle: Olaf Johannessen, Puntila, Det Kongelige Teater

Årets Kvindelige Birolle: Mette Døssing, Frk. Julie, Aarhus Teater

Årets Mandlige Birolle: Flemming Enevold, Vintersolhverv, Det Kongelige Teater

Årets Dramatiker: Peter Asmussen, Soli Deo Gloria, Betty Nansen Teatret

Årets Opera: Powder her face, Det Kongelige Teater

Årets Musical / Teaterkoncert / Show: The Sound of Music, Det Ny Teater

Årets Danseforestilling / Performance: Lige om lidt bliver alting meget sjovere, Teater Momentum

Årets Scenedesign: Rolf Søborg Hansen, Arne går under, Bådteatret

Årets Særpris: Hår på den, Teater Grob og Frit Fald

Årets Talentpriser: Skuespiller Marie Knudsen Fogh, Danser Tobias Prætorius, Short Time Together, Den Kgl. Ballet, Instruktør Liv Helm, Salamimetoden, Aarhus Teater, Skuespiller Kristoffer Helmuth, Lad den rette komme ind & Brødrene Løvehjerte, Odense Teater, Scenograf Franciska Zahle, Melodien der blev væk, Nørrebro Teater, Sanger Nanna Rossen, Hairspray, Tivoli & Thomas Langkjær Entertainment, Skuespiller Simon Sears, Sidst på dagen er vi alle mennesker, Mammutteatret, Sanger Morten Grove Frandsen, Leaves, Sort/Hvid & Copenhagen Opera Festival

Prismodtagerne får ud over Reumert-statuetten (skabt af kunstneren John Kørner) følgende summer: Hædersprismodtager: 200.000 kr. Talentprismodtager: 35.000 kr. Prismodtagere i øvrige kategorier: 40.000 kr

Den Ny Opera: "Don Juan" - Instruktør: Katrine Wiedemann - Foto: Nicolai Thorsen

KONGRES I SPANIEN

UNIMA'S KONGRES OG FESTIVAL I TOLOSA OG SAN SEBASTIAN I MAJ JUNI 2016

Med støtte fra UNIMA Danmark, DATS og Dansk Instruktørforbund deltog jeg i UNIMA's 22. kongres i Spanien. Det er en begivenhed, der bliver afholdt hvert fjerde år i forskellige lande, og næste gang flytter den i 2020 til Bali, og dette blev bl.a. besluttet på dette års kongres. Kongressen følges altid op af en festival, hvor både nationale og internationale forestillinger vises, men i år indledtes det hele med et symposium den 28. og 29. maj, der handlede om Maquina Real i Spanien, Portugal og Mexico samt dukketeater repertoire i Europa og Amerika i det XVII – XIX århundrede.

Jeg deltog som rådsmedlem og formand for UNIMA Danmark, og deltog i snart sagt alt hvad jeg kunne komme i nærheden af. For UNIMA (der blev stiftet i 1929) er en mangesidet organisation og meget interessant, da dens aktiviteter spreder sig ud over hvilke

som helst sammenhæng dukker bliver brugt i. Der er indenfor organisationen kommissioner, der beskæftiger sig med dukketeateruddannelse, brugen af dukker terapeutisk og undervisningsmæssigt, historisk brug af dukker, oplysning og PR angående dukker, skuespil skrevet for dukketeater, kommissioner for de forskellige verdensdele og nu også en ungdomskommission. Disse kommissioner har alle præsidenter der er medlemmer i eksekutivkomiteen, og eksekutivkomiteen bliver valgt hvert 4. år på kongressen. Man kan kun sidde i eksekutivkomiteen i 3 perioder. Yderligere bliver der valgt præsident og generalsekretær. Men lad mig vende tilbage til det overordnede program.

Det hele varede fra den 28. maj til 5. juni og det foregik både i Tolosa og San Sebastian i det nordlige bjergrige Spanien. Tolosa var før i tiden hovedbyen i området, men

da kongefamilien besluttede at gøre San Sebastian til badeby, ja så voksede den, fik tårne og spir og flotte promenader ud til Atlanterhavet. Tolosa skrumpede, men alligevel er det der man har lagt Topic, centret for dukketeater. Topi centret er placeret centralt i en firkantet gård i stil med Place de Vogue i Paris, dog knap så stor og pompøs, men alligevel. I Topic er der en teatersal (hvor kongressen blev afholdt) samt udstillingslokaler i 3 etager, så det er stort. Det var lederen af Topic, Idoya Otegui, der havde arrangeret programmet.

Som sagt startede det med 2 dages foredrag om Maquina Real (oversættes nærmest som dukketeater) fra 9 om morgenen til 5 om eftermiddagen. Der var 10 forskellige foredrag på 3 sprog med oversættelse. Min viden omkring dukketeater i Spanien og Portugal i den periode var nærmest på nulpunktet, så derfor havde jeg tilmeldt mig, og det var

også spændende at høre om de forskellige teaterformers vekselvirkning i forhold til pres fra kirke og myndigheder. Og når jeg nu nævner kirken, så er vi i et katolsk land, der lige var sluppet af med Maurene og som derefter havde den katolske kirke at forholde sig til. Der vil komme et digitalt udskift af hele Symposiet, som jeg lægger ud på UNIMA Danmarks hjemmeside. Symposiet foregik i en rigmandsvilla bygget på bjergskrånningen ud mod bugten og San Sebastian liggende til højre med en fed badestrand med overdådige badehuse placeret imellem villaen og den gamle bykerne. Den 28. om aftenen var der åbning i festivalklubben og derefter storslået himmelshow med den Belgiske teatertrup Tol Teater.

Den 30. startede den 5 dage lange kongres i Tolosa. Vi blev hentet i 3 busser og kørt de 40 km. til Tolosa af snirklede autostradaveje, der

nærmest mindede om en tur i rutsjebanen. Og det skete to gange om dagen i 5 dage. Kongressen takkede den afgående eksekutivkomite og valgte en ny (dog ikke i den rækkefølge). Dadi Pudumjee fra Indien blev genvalgt som præsident og Idoya fra Topic blev valgt som ny generalsekretær. Der blev redigeret og stemt om vedtægtsændringer. Samtlige nationale centre havde 2 minutter til at fremlægge deres program, som allerede skulle være fremsendt og trykt på tre sprog i et af de tre 240 sider store kompendier, der var enten på engelsk, fransk eller spansk. Og der var 70 lande repræsenteret fra hele jorden. Yderligere fremlagde de forskellige kommissioners formænd resultaterne fra de sidste 4 års arbejde. Der var ændring af kommissioners opgaver, ophør eller sammenlægninger samt oprettelse af nye. Der var valg af formænd til kommissioner efter valg af eksekutivkomiteen. Fra norden blev Helena

Nilsson (S) valgt ind i eksekutivkomiteen og hun fik overdraget Den Europæiske kommission. Knut Alfsen (N) trak sig fra vedtægtskommissionen og holder helt op i UNIMA, selvom han som sidste internationale post var eminent formand for kongressen i 4 dage. Den sidste dag overtog den nye eksekutivkomite formandskabet.

Under alt dette nåede Sverige, Norge, Finland og Danmark at afholde et Nordisk møde i Tolosa. Hovedpunktet var om der var vilje til endnu engang at forsøge at få etableret en fælles nordisk 5 års (3+2) dukketeateruddannelsesprogram. Viljen var der, men det skal selvfølgelig lige forbi de Nordiske UNIMA centres bestyrelser. Referat fra mødet vil den nye formand fra Norge, Torunn sende til os snarest. Og resultatet fra centrene skal indløbe senest 1. sept.

Hver dag når arbejdet i kongressen var overstået var der frokost og derefter fremlagde forskellige kommissioner og nationale centre i forskellige rum deres program for interesserede, (det var i denne sammenhæng vi holdt et Nordisk møde).

Kl. 5:30 blev vi fragtet tilbage til en teaterforestilling i San Sebastian hvor fra det gik videre til et andet teater og endelig til natklubben. Den 3. afsluttedes kongressen og den 4. og 5. var der forestillinger i San Sebastian, både gadeteater og indendørsteater. Den 4. om aftenen var der afslutningsfest i klubben og så var det i princippet forbi.

Under et sådant forløb er der enorm megen snak på kryds og tværs, og på baggrund af disse samtaler vil jeg også i den nærmeste tid tage kontakt til forskellige for at effektuere nogle ideer. Herom senere i UNIMA Nyt.

Og dette kan findes på UNIMA.DK eller på UNIMA.biz, hvor alle de nordiske blade burde være tilgængelige.

Endelig sluttede min tur i Spanien i Bilbao hvor jeg besøgte det fantastiske Guggenheim Museum. Jeg havde fundet et pensionat lige overfor, så jeg var i nærheden af det døgnet rundt. Det er fantastisk, og da salene er meget store, er det også store ting der er der. Besøg det hvis I får chancen.

Tak for turen

Hans Hartvich-Madsen
Formand for UNIMA Danmark
hans@unima.dk

Frå Hvalsø station til TEATER SOLARIS' residence er en kort vandring frá et ældre villabyggeri, et moment gennem skoven til et bondehus med længde, og da en annoncerende påfuglelyd om at en gæst er på vej, kaldes der venligt frá haven... Frå haven kommer SANANDA - i hvidt, besmykket og smilende som the queen of Saba en stemning af 1001-nats eventyr, som også afspejler sig i husets indre og havens udstrækning med skabt sø, vandfald, høns, påfugle og en sort kat, der forsøgsvis lægger en pote på skrivebordet senere.

Udstyret med mægtig god og rigelig kaffe, præsentation af en ung pige inde i huset, en smilende mand ved søen i haven, som er gift med SANANDA, - JOSEF, som er Teaterdirektør og bor på stedet, og kort efter : NUKÅKA, som er Producer. - Samtalen finder sted i den magiske have under en baldakin,

og selvom interviewet er stilet til Samanda, taler de tre ansvarlige for TEATER SOLARIS i en helt uanstrengt forlængelse af hinanden.

Området de bor på: KIRKE HVALSØ er SKJOLDUNGERNES/NORDBOERNES oprindelige udgangspunkt - og det er som historisk ramme og udgangspunkt et MAGISK RUM teatret befinder sig i. - Samarbejdet med de lokale og Godsejer ANDERS KNUDSEN på SONNERUPGAARD GODS er forbilledligt og startede med en invitation til "Round Table"talks, hvor erhvervsledere blev inviteret og som fungerer som gode rådgivere og støtter. Der er ingen der i det regi interesserer sig for hvilken partifarve folk har, tyngdepunktet ligger i det fælles anliggende. Det har genereret lokal opbakning af helt store virksomheder og mindre enheder og personer. Sonnerupgaard Gods har hotel- og konferencevirksomhed, som betyder Teater

Solaris kan skabe internationale begivenheder i samarbejde med godset på helt unikke vilkår. Teater Solaris kvitterer for support med at være tilstede og støtte begivenheder som godset tager initiativ/har kunder til, og Godsejeren betragtes som en direkte del af teatret og er fungerende bestyrelsesformand er med i bestyrelsen. - Teater Solaris har netop modtaget en bevilling på ialt 1 million kroner til et mægtigt telt, som skal opstilles på Sonnerup Gods jorde.

Teater Solaris ønsker at genfinde kvaliteter som de kendes frá DE GRÆSKE TRAGEDIKREDSE, hvor temaer og tabuer som dramatikern brændte for blev vist, og som på grund af sit fremstillede menneskesyn kunne føre til politiske poster. - I forlængelse af talen om "menneskesyn" fremlægges et udsagn som: "inthefieldnigger" som eksempel på fælles erfaringer frá uddannelsesforløbet på Statens

Teaterskole, som de alle tre er udgået fra, en smertefuld erfaringssum af latterliggørelse, mopning og isolation, som efterfølgende har ført til depressioner, selvmordsforsøg og fortvivlelse. - TEATER SOLARIS funderer sit udgangspunkt i, at skabe tryghed, respekt og åbenhed for de medvirkende, så der uden angst kan arbejdes og anstilles væsentlige forsøg. - Der arbejdes med HØJ KUNST og FOLKEFESTIVALS, så der både skabes kunst af NIVEAU og former der retter sig mod DEN LOKALE FORANKRING. - Det at Sananda, Nukáka og Josef har fundet sammen baserer sig på flere fravalg, og konsekvenserne er at skabe fælleshistorier med publikum, som også oplever at være bange og sårbare. - I samarbejde og stilet til BEDRE PSYKIATRI har forestillingen BRØNDEN vakt stor opmærksomhed - og demonstrerer egne erfaringer som skuespillerne anvender i forhold til publikum. At dele sårbarheden, at vove at fortælle man tager medicin, at forlade selvbedraget og det narcissistiske aspekt, modet til at være sand og erkende sorgen "jeg dør - om lidt - og når det sker så dans vildt, brænd mig på et bål - og om lidt er jeg væk !" Og efter denne eksistentielle og direkte

Foto: Teater Solaris PR

udredning - grines der godt igennem og efterfølgende siges: "Vi agter at blive oldgamle - mindst 90 år - og lave børneteater og være nøgne!"

Vi dvæler kort ved Godsejeren: ANDERS KNUDSENS er en del af en storbonde familie der , som er storbonde og producerer 75.000 gode og sunde grise pr.år - en af Sjællands største bønder igennem 20 år. SANANDA, NUKÅKA og JOSEF betragter ham og GODSET som det VESTLIGE aspekt af TEATER SOLARIS: Vestens blide nysgerrighed, hvor NUKÅKA er ISDRONNINGEN i selskab med ulve og isbjørne og oprindelse i Umanak og familien Motzfeld, JOSEF er AFRIKAs Konge af Kilimanjao og selskab af elefanter og løver og aner på SydLangeland og Afrika, SANANDA selv er MELLEMOESTEN med ukendt faderligt ophav og via en DNAtest også zigøjnere roma, mongolsk, sibirsk og nordisk. De er alle en del af et

smukt RENAISSANCE-møde ! Det hele hænger sammen - GODSET/TEATRET og kan ikke adskilles. Godsejerens mor Birgitte Israelsen er også en vægtig personlighed i denne sammenhæng. Birgitte Israelsen var godsejerinde da Teater Solaris blev skabt og var med op starten til at løbe det hele i gang. og står for "at give noget videre - og sårbarhed!"

I øjeblikket forberedes en tourné til GRØNLAND i august/september - og der er skaffet penge til at sejle deres scenografi derop ! Glæden er stor - og de ser frem til : "Empowerment of INUITTER !" - At være anderledes - uden den "angst-game" fra teaterskolen, at blive ved ! - De skal optræde på KATAPULT i AARHUS til november, har aftaler med GROB i Kbh., DEN KGL.OPERA og TEATRØEN. - Under overskriften DIGNITY arbejder TEATER SOLARIS sammen med forskere fra TORTURCENTRET, og arbejder med en musikforestilling om en dansk

soldat der har været i krig i Afghanistan og som optræder som whistleblower: "Hvad skal der til for at skabe en bøddel?" "Forsoning" er temaet. - Efterfølgende vil der være en åben dialog med ANDERS KJÆRGAARD om bøddel-og offer problematikken.

TEATER SOLARIS har i sin nuværende constellation arbejdet sammen i 3 år. Skabte i II) 2015: BRØNDEN. I) Januar 2014: 13 ODER TIL MARIA. III) Coprod. UNDER UVIDENHEDENS MØRKE og nu IV) CELLEN. Der er bevilget ½ million fra Grønland.

Til Tabernaklet telter er der givet 400.000 kr fra LAG/EU-midler, 100.000 fra Superbrugsen i Hvalsø - som er en del af "round-tablegruppen" og 500.000 fra Sonnerup Gods. - Den livs-og arbejds-kvalitet teatret har bevirket i området har skabt by-forøgelse og tilføjet til DEN INTERNATIONALE UDVEKSLING og skabt basis for ægte udvikling og forandring!

Og nu må Josef køre til møde - og skrive-kollegæen tilbydes et lift til toget - og mennesker og påfugle forlades i et jordisk paradisk område ...

SANANDA SOLARIS Instruktør
NUKÅKA COSTER-WALDAU Producer
JOSEF WOLFUGANG NIELSEN Teaterdirektør

*Tilstede/interview/samtale: Inger Birkestrøm
Juul / Instruktør FDS / 15.juni-2016*

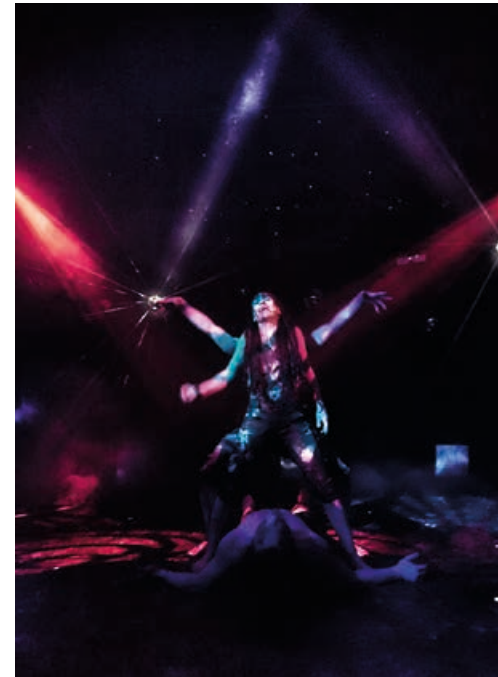

Foto: Teater Solaris PR

POST

DANMARK

PP